

WAKITÀ UWANA MASLA MATAPLA ANIK ATSETSÈR À AZLA IBƏRANƏĬKOWEN Lettre aux H'ebreux

*Yesu la uwana aduwa azlaməna mapəh à atà
gay à ahàl*

uwana uwarà gesina

¹ Dagay uwarà, aɲuvaw Zəzagəla apəhàhàh à azlababa gami madzidziga, aslələh à atà azlaməna mapəh à atà gay à ahàl à waɲ, apəh à atà gay la azlatetəvi anik anik gesina. ² Zəzagəla apəhay tsərəh à lakana uwana makəɸ gəl à ahəɲ aɲa mas à waɲ aɲa Yesu. Ama lakana avà à anu Kona aɲha. Aguwà à uda kà la ahàl aɲa Kona aɲha, à uwana Zəzagəla apəh à anu, adahəɲ gudəɲ à vok. Zəzagəla afà à ahəɲ agəɸàɲ à afik kà masla aɲa makoray lakəl aɲa tatak gesina, ³ kà masla la uwana mənəɲa mazləbay aɲa ndzəɸa aɲa Zəzagəla. Masla kà kalkal la Baba aɲha Zəzagəla. La gay aɲha tsikaslaga akəs dəwdəw tatak uwana la gudəɲ la vok. Adfahà tetəvi anik à ahəɲ la uwatà la uwana Zəzagəla azəb tsakana à azladza lakəl ala gesina, kà atà aɲa magay sətaka. La lig aɲa uwaga la ahəɲ, ahàd, adzà madzay la ahàl kaf aɲa Zəzagəla lakəl, kà makoray la masla.

Yesu kà aduwa azlamalika gesina

4 Gay gà la uwaga, Zəzagəla adahəŋ Kona aŋha, aduwa azlamalika gesina, kà uwana sləm uwana avà à Kona aŋha kà, aduwa aŋa azlamalika uwanay gesina. 5 Tetuw tetuw Zəzagəla apèh à azlamalika kiya uwanay aw:

“Kak Kona gulo, dagay lakana azladza tadəsəlay la paraka.”☆

Malika la ahəŋ tetuwa à uwana:

“Gədàgay Baba aŋak, ŋgaha kadàgay Kona gulo”,

agòdàl aw. 6 Ama la kaslà uwana Zəzagəla asal masləl Kona aŋha à waŋ, uwana lakəl aŋa tatak gesina la gudəŋ la vok agòd:

“Akul azlamalika gulo gesina sləkàwàw masla!”

7 Lakəl aŋa azlamalika kà, Zəzagəla agòd:

“Adfahà atà kà afad gà, ŋgaha azlamayà aŋha, azlaalàh akàl aya babay.”

8 Ama lakəl aŋa Kona aŋa Zəzagəla kà, tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà lakəl aŋha kà:

“Kak la uwana Zəzagəla, kadàkoray aŋa koksi-koksi, kadàkor tsəhay aŋak lela.

9 Azlatatak dziriga gà uwana awoyaŋ, ama azlamawisiga kà, asa à ka atà aw, kapəsew atà aŋa tetuwa. Gay gà la uwaga, Baba aŋak Zəzagəla azalà ka, ŋgaha apakàkala məŋga gà la mav à ka maslay məŋga dafuwa à gay aŋa azladedà aŋak.”☆

10 Zəzagəla agòd aya lakəl aŋa Kona aŋha:

☆ 1:5 1.5 2 Samuyel 7.14; Mahabay 2.7 ☆ 1:9 1.9 5Musa 32.43; Mahabay 45.6-7; 104.4

“Kak Sufəl dagay la madzəka, kak la uwana kadahà gudəŋ à vok la ahəl aŋak, la uwana kadahəŋ zagəla babay.

11 Dèwdèw tatak uwana kadahəŋ kà, adədəv à gay, ama kà aŋak kà, kadàdza à ahəŋ bokuba uwana kak la ahəŋ la uwaga kiya uwaga uwanay aŋa koksikoksi. Azlatatak uwaga gesina tadəpakahay makoz bokuba azlalukut uwana atsəkway.

12 Bokuba uwana kakəl lukut à abà, kiya uwaga la uwana kadəkəl à abà aŋa mafay aslələf à gəl. Ama kak kà, kak la ahəŋ bawtawta madz à ahəŋ aŋak adəkəf gəl à ahəŋ aw.”✧

13 Aga la ahəŋ amiyaka tekula aŋa azlamalika à uwana Zəzagəla apəhal gay kiya uwanay aw:

“Dzà madzay la ahəl kaf gulo lakəl, tsərəh à uwana gəduw azlaməna məzam aŋak! Gəpaka azlaməna məzam aŋak bokuba azlatatak maf asik à afik aŋak.”✧

14 Azlauwa azlauwana tapakà azlamalika uwa? Atà kà azlaməna sləray aŋa Zəzagəla. Zəzagəla asləl atà kà mad mazlak azladza uwana adəbəl atà.

2

Məpəsew tatak uwana Zəzagəla apəh à anu aw

¹ Tsa Zəzagəla abadənumà la Kona aŋha kà, məpəzl sləm gami à gay uwana apəh à anu à ahəŋ, kà anu aŋa maz à tetəvi delga la tsəh ala

dogdogog aw. ² Məsəl kà gay uwana azlamalika tasəlla à waŋ kà, agəd à afik. Azlauwana tafàl sləm aw, ŋgaha la azlauwana takəs aw kà, seriya uwana Zəzagəla adükwatàŋ à gəl, kà azlawla atà ndzer. ³ Kakay mətəfay à baŋa mapak gay aŋa maβəlay ala kà gay deyday ma? Gay aŋa maβəlay uwana Sufəl Yesu azàŋ kà, azlaməna mazəŋ la uwana tagəfàŋ à afik: 'Fida la abà aw', Zəzagəla agəd. ⁴ Zəzagəla la gəl aŋha babay apəhla ala kà gay uwaga kà ndzer, la madəhəŋ azlamasəlay anik anik, ŋgaha la azlatatak nadzipo gə, avà maslay kà à Masasədok tsidəŋa, kà atà aŋa madəh azlatatak bokuba uwana asal.

Yesu apəhanula tetəvi uwana anaka məβəl ala

⁵ Uwaga kà azlamalika à uwana Zəzagəla abək atà à ahəŋ, kà aŋa makor gudəŋ uwana adàsa à waŋ aw, ŋgaha à uwana məpəhay babay la abanay aw. ⁶ Tekedika la wakità Zəzagəla la abà kà tatsetsər kà:

'Mana à dza asik kà mafal sləm la mazlakəŋ ma.

⁷ Kazàŋ à vədah la tsəh aŋa azlamalika, kà aŋa kaslà ŋuv la lig la ahəŋ kà, kavàl masləkaway bokuba uwana tasləkawla mənə sufəl.

⁸ Kà madegolay uwaga à uwana, tafà tatak gesina à tsəh asik aŋha. ☆

Uwaga kà apəhay kà lakəl aŋa Yesu uwana Kona aŋa dza. Kà uwana tapəh kà kiya uwanay, Zəzagəla afà tatak gesina à tsəh aŋha. Uwaga asal magodfay kà, tatak gesina kà la tsəh aŋha

pəra. Ama aŋa lagonay kà, mənəŋa akor azlatatak uwaga la dazuwaya dadəŋ aw. ⁹ Ama məsəl kà Yesu akor azlatatak gesina uwarà. Kà aŋa kaslà ŋuv, Zəzagəla afà à tsəh aŋa azlamalika kà, la vok mahamay aŋa Zəzagəla aməts kà aŋa azladza gesina, kà mas ŋgərpa. La mamətsay aŋa Yesu la uwana, Zəzagəla avəl mənŋa, kiya masləkaw sufəl. ¹⁰ Tatak gesina kà aguwà à waŋ kà la slaka Zəzagəla, adfahà à atà kà kà aŋha. Kiya uwaga asal kà mapakYesu ala sətaka la ŋgərpa uwana asà, ŋgaha azladza aŋuvaw aŋa magay azlabəza aŋha, ŋgaha kà atà aŋa mad à slaka mazləbay aŋha à abà. Uwaga kà Yesu la uwana aga atà la huma kà mabəl atà.

¹¹ Yesu la gəl aŋha apaka azladza ala sətaka, atà la Baba tekula, Zəzagəla la uwana Baba aŋatà. Gay gà la uwaga Yesu azala atà ala: Azladedə. Ziruwi azəŋ kà aŋa uwaga aw. ¹² Gay gà la uwaga agòd:

“Gədàpəhla sləm aŋak ala la slaka azladedə gulo, ŋgaha la huma maham à ahəŋ aŋa tsəhay aŋak kà mazləb ka.”

¹³ Ŋgaha kà:

“Gədàfa vok gulo à kak Zəzagəla à afik.”

Ŋgaha aya kà:

“Gi la uwanay la azladza uwana asakà, kà gəbəl atà.”[☆]

¹⁴ Azladza uwana apəhay la abanay kà, uwaga kà anu uwana la sləb vok. Kà uwaga Yesu la gəl aŋha adapakay babay bokuba dza la sləb vok, ŋgaha kà la mamətsay aŋha kà aslala vok aŋa

☆ **2:13** 2.13 Mahabay 22.22; Yesayya 8.17-18

makalàh ndzəfa aŋa seteni à ahəŋ, uwana aga la maslay kà makad' azladza. ¹⁵ Yesu adfahəŋ kiya uwanay, kà guba makəs azladza kà mamətsay aya aw. Dagay uwarà tadzadzàràhà vok la guba aŋa mamətsay la abà, la abà gà kà, masla azəb guba uwaga ala. ¹⁶ Ndzer, wakità Zəzagəla apəh kà azlamalika la uwana tasà à waŋ kà aŋa mapəhay aw, ama asà à waŋ aŋa mazlak mayyi à tsəh ala aŋa Abəraham. ¹⁷ Bamərika akəs vok kà apakay kiya azladede aŋha gesina, kà magay məŋ madzahaga uwana adfah sləray kà aŋa Zəzagəla, kà masla aŋa mazəb tsakana à azladza lakəl ala, ŋgaha asəlla atà vok la masla. Uwaga məŋ madzahaga delga gà ŋgaha masla vok mahamay gà. ¹⁸ Lagwa aslala vok azlak azlauwana mapapatay apapat atà, kà uwana asà ŋgərpa, ŋgaha agà mapapatayga.

3

Yesu kà aduwa Musa

¹ Azladede, la kità Zəzagəla babay atsatsàmàni akul kà akul aŋa magay tsəhay aŋha. Bamərika la uwaga kà, fəw vok aŋkul à Yesu à afik, masla la uwana Zəzagəla asləl à waŋ kà masla aŋa magay məŋ madzahaga aŋa madiŋal gəl à vok gami, uwaga masla la uwana, masla masəlla anu vok la Zəzagəla, uwanay la uwana məziŋ la dazwaya. ² Yesu kà dza delga la slaka Zəzagəla, uwana akəsàni kà madəhəŋ sləray uwanay, bokuba Musa uwana agà delga la sləray aŋha la abà uwana adfahəŋ, kà aŋa azladza huf gày aŋa Zəzagəla babay. ³ Tazləb dza

uwana aŋàl gày daɗuwa à gay gày la gəl aŋha. Lakəl aŋa Yesu la Musa babay kà kiya uwanay. Masləkaway uwana məsləkaw Yesu kà, aɗuwa aŋa Musa. ⁴ Ndzer, azlagày gesina kà, dza la uwana aŋalàh atà, ama dza uwana aɗahà tatak gesina kà Zəzagəla. ⁵ Haɗay, Musa kà aŋa masla sləray aŋa Zəzagəla uwana aɗahàhàŋ lela la huɗ gày aŋha gesina kà, sləray aŋha kà apahla à azladza azlatatak uwana Zəzagəla aɗapəhay la huma la gay. ⁶ Ama aŋa Kristu kà, ndzer masla Kona aŋha, uwana anəŋla huɗ gày aŋa Baba, bokuba magoɗay, masla kà lela la tsəhay sləray aŋatà uwana la abà, aɗehəŋ babay. Anu tsəhay aŋha, anu babay kà anu azlaməna huɗ gày aŋha, à baŋa məda à huma à gay la mawaɗ vok à uda, məfa madzugway gami à azlatatak uwaga à afik la marabay, tsərəh à makəɗ gəl à ahəŋ

Zəzagəla adav maduw ləv à tsəhay aŋha

- ⁷ Gay gà la uwaga Masasəɗok Zəzagəla agòɗ:
 “Lakana baŋa katsənaw kuda aŋa Zəzagəla kà,
⁸ Tsəbàwwal sləm. Kadzadzanaw gəl ala, bokuba uwana uwarà azlababa aŋkul madzidziga taɗahàhàŋ aw, la kaslà uwatà, atà la fəta la abà, tadzà à ahəŋ la abà mavay dzik ufaɗ. Atà kà, tapəsəw Zəzagəla, ŋgaha tagùr masla.
⁹ Tanəŋà azlatatak dzəɓa aŋha səla aw gà uwana aɗahàhàŋ, dagay mavay dzik ufaɗ bay, tagùrla.

10 Gay gə la uwaga, ləv azəŋ à gi lakəl aŋa azladza uwaga. Gəl adakad' à atà à vok, tatsən tetəvi gulo dadəŋ.

11 Kà uwaga à uwana gəfəh akur à ahəŋ, la magod' à azladza uwaga kà: Tetuw kadà-diya à slaka maduw ləv gulo à abà aw!''*
Zəzagəla agòd'. 12 Azladeda gulo, dəhəw han'kəli kà dza la tataka aŋkul kà aŋa magay la ləv mawisiga, ŋgaha kokudfa madiŋal gəl à Zəzagəla à vok aya, kà masla aŋa masakiya à masla uwana la tsəh ala la sifa aw. 13 Ama tsatsəhəhəw vok ala kà akul à akul koksikoksi, kà seteni aŋa mavavar akul à mawisiga à abà aw, ŋgaha kà akul aŋa magay azlaməna mapəseway babay aya aw. Dəw à huma à gay la madfehəŋ kiya uwanay koksikoksi, kà uwana lakana kà, Zəzagəla asal mabadma à anu à ama aya. 14 Baŋa anu məda à huma à gay la makəs azlatatak uwana mədiŋal gəl à vok, dagay la madzəka tsərəh à makod' gəl à ahəŋ kà, kiya uwaga hadfay, mədəgay azladza aŋa Kristu.

15 Aganay à uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Baŋa katsənaw kuda aŋa Zəzagəla lakana kà, kadzadzaŋaw gəl ala, bokuba uwana kadadzadzaŋawwan'la uwarà.'*

16 Azlauwa azladza uwana tatsənà kuda aŋha, ŋgaha tapəsəw uwa? Ndzer, azladza gesina uwana dagay uwarà Musa aguwà à atà à huma kà masəlla atà à uda la gudəŋ Misəra. 17 Kà madegolay ma, uwa à uwana Zəzagəla agə

* 3:11 3.11 Mahabay 95.7-11 * 3:15 3.15 Mahabay 95.7-8

magurayga mavay dzik ufad uwa? Ndzer kà, atà azladza uwana tadfahà tsakana. Kà uwaga à uwana tamàts à fəta à abà. ¹⁸ Kà azlauwa? Kà azladza uwaga à uwana: 'Gəfàha akur à ahəŋ kà la tetuwa tadàbək asik à slaka gulo uwana à abà gədàduw ləv aw', agòd. Ndzer uwaga kà, kà azlauwana takweskà gay aŋha. ¹⁹ La kiya uwanay kà, azladede gulo, mənəŋaŋ kà tabək asik à slaka maduw ləv à abà aw kà, kà uwana tadìŋ gəl à Zəzagəla à vok aw.

4

¹ Dagay uwarà, Zəzagəla apèh à azladza kà adàv tetəvi à azladza kà madla atà à slaka maduw ləv aŋha uwana apèh à ahəŋ kà agəd à afik, kiya uwatà kà uwaga kà, mədàh haŋkəli kà tekula la tataka aŋami aŋa magəd à lig, ŋgaha kà masla aŋa mad à abà aw aw. ² Tapèh à anu gay matsidəyga, bokuba uwana uwarà à azlababa madzidziga tatsənəŋ babay. Ama gay matsidəyga, uwaga azlakà atà aw, tadà à slaka maduw ləv uwatà à abà aw, kà uwana takəs gay uwatà aw. ³ Uwaga kà anu la uwana mədàda à slaka maduw ləv uwatà à abà, anu uwana məkəs gay uwaga. Agòd lakəl aŋa azlauwana takəs gay uwaga aw kà:

'Gəpək ləv lakəl aŋatà, gəfàha akur à ahəŋ kà tetuwa tadàdiya à slaka maduw ləv uwatà à abà aw!'[☆]

Zəzagəla adèv sləray aŋha à gay dagay uwarà, à mok uwana adfahà gudəŋ à vok. Kiya uwaga kà, maduw ləv kà aga la ahəŋ ndzer. ⁴ La azlaslaka

[☆] 4:3 4.3 Mahabay 95.11

anik, la wakità Zəzagəla la abà, tapèh lakəl aŋa mahənay məðəf:

'Zəzagəla adəvə sləray aŋha à gay la mavakay mukwa. La maməðəf gə kà, adùw ləv.'[☆]

⁵ La azlaslaka anik Zəzagəla agòd aya babay:

'Tetuwa tadàdiya à slaka maduw ləv gulo à abà aw.'

⁶ Azladza uwana tatsənà gay matsidəyga teraŋa bay, tadà à abà aw, kà uwana takəs gay uwaga aw. Uwaga kà adzàdla: Slaka maduw ləv kà aga la ahəŋ, ŋgaha azladza anik tadàda à abà.

⁷ Gay gə la uwaga, Zəzagəla adfahà zamana anik uwana anu la abà lakana. Uwaga adfahà mavay dəŋ la lig la ahəŋ, mok uwana apèh azlagay uwanay à David à ahəl kà, azlagay uwana mədatsetseray adagay kà:

'Lakana baŋa kadatsənawwanj kuda aŋha kà, fəwwal sləm, kadzadzanaw gəl aŋkul ala aw.'[☆]

⁸ Agayŋa Josu'e abəzla azlababa gami à slaka maduw ləv uwaga à abà, ndzer kà, naka Zəzagəla apəhay lakəl aŋa zamana maduw ləv anik aya aw. ⁹ Uwanay asal magodəy kà, azladza aŋa Zəzagəla kà, atà la tetəvi la ama aŋa madiya à slaka maduw ləv aŋa Zəzagəla à abà, bokuba uwana aduw ləv mahənay maməðəf. ¹⁰ Dza uwana adiyà à slaka maduw ləv aŋa Zəzagəla à abà kà, masla kà adfah sləray aya aw, masla kà sləray aŋha adadəv à gay, aduw ləv suwanj, bokuba uwana Zəzagəla aduw ləv la sləray aŋha la abà bay. ¹¹ Tsa baŋa kiya uwanay kà, məwad

☆ 4:4 4.4 1Musa 2.2 ☆ 4:7 4.7 Mahabay 95.7-11

vok à uda, kà anu aŋa madiya à slaka maduw ləv uwatà à abà. Mədfaha haŋkəli kà anu aŋa magədf à lig bokuba azlababa madzidziga uwana takweskà Zəzagəla aw.

¹² Kà uwana Zəzagəla avà sifa dziriga gə à azladza, adfah sləray la ndzəfa. Gay uwana atsà à waŋ la paŋaw aŋha la awtəy kà la ndzəfa, ŋgaha kiya katsakar uwana azuway gay səla nna. uwana aday tsərəh à aslasl à adi. Masla kà bokuba katsakar uwana anats aslasl ala tsərəh à tsəh zəməw, uwana asa à dza kà madfehəŋ.

¹³ Tatak la ahəŋ ahədf vok à Zəzagəla à adi aw. Tatak gesina uwana adfahəŋ kədazlazla lela la huma aŋha. La huma aŋha la uwana mədàsəlla à uda tatak uwana mədfahəhəŋ gesina.

Yesu məŋ Madzahaga gami

¹⁴ Anu la məŋ Madzahaga, uwaga kà Yesu, Kona aŋa Zəzagəla, uwana adà à zagəla à afik. Kà uwaga kà, məwədf vok à uda lakəl aŋa azlatatak uwana mədiŋal gəl à vok ŋgaha məzahəŋ uwaga la dazuwaya. ¹⁵ Məŋ Madzahaga gami kà, vok ahəmal kà maruw vok à ahəŋ gami. Asà ŋgərpa tsəhay anik anik gesina bokuba aŋami, tapapət masla, ama atədf à tsakana à abà aw.

¹⁶ Kà uwaga kà: Səw à waŋ à slaka Zəzagəla uwana avəhəhəh vok mahamay aŋha à azladza. Məzà vok à slaka aŋha la ləv tekula, kà anu aŋa məbəzal vok mahamay, ŋgaha kà masla mav à anu dziriga aŋha uwana adəzlaka anu la mok aŋa ŋgərpa!

5

¹ Kəla mən madzahaga gesina kà, Zəzagəla atsatsamahani la tataka azladza la abà. Masla afà à ahən kà masla aŋa madàh sləray aŋa Zəzagəla kà aŋa gəl aŋha, ŋgaha kà masla aŋa mavàl tatak kà aŋa mazəbatàla tsakana lakəl ala.

² Azladza uwana tasəl tetəvi delga aw, ŋgaha la azlauwana tawul tetəvi la tsəh ala kà, mən madzahaga kà asəl kakay à madàh delga la atà mi, kà uwana masla babay kà guḅguḅ, bokuba atà. ³ Kà madegolay uwaga kà, say atsa aŋiz à vədah kà aŋa tsakana aŋa azladza anik pəra aw, ama kà aŋa gəl aŋha babay. ⁴ Dza azəḅ vok la gəl aŋha kà magay mən madzahaga aw, say Zəzagəla la uwana azàlalla bokuba uwana uwarà azalà Haruna.

⁵ Kiya uwanay la Kristu babay. Masla azəḅ gəl aŋha la gəl aŋha kà magay mən madzahaga aw. Zəzagəla la uwana azalàl, agòḍfal:

'Kak bəzi gulo, dagay lakana azladza tadasəl kà ndzer.'[☆]

⁶ La azlaslaka anik anik aya, la wakità Zəzagəla la abà tagòḍf kà:

'Kak kadàgay Mən Madzahaga aŋa tetuwa bokuba aŋa Melkisadaka.'[☆]

⁷ Mok uwana Yesu aləg la gudən la vok kà, masla kà asəl, kà Zəzagəla la maslay kà mawulla à uda la mamətsay, adəval kudfa la iyaw tugwi, ŋgaha azà kuda à zagəla. Zəzagəla atsənəŋ, ŋgaha awùlla à uda la mamətsay kà akəs gay aŋha. ⁸ Ama ku bà masla bəzi aŋa Zəzagəla

[☆] 5:5 5.5 Mahabay 2.7 [☆] 5:6 5.6 Mahabay 110.4

kà, atàpla kà makəs gay à Zəzagəla ala la ahəl, la mas ŋgərpa. ⁹ Mok uwana adadfaħ sləray aŋha kà, apakà masla maβəl azladza, uwana takəs gay aŋha, ŋgaha aβəl atà kà aŋa tetuwa. ¹⁰ Zəzagəla afà masla à ahəŋ Məŋ Madzahaga bokuba Melkisadaka.

Dahàw haŋkəli

kà akul aŋa masak tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh ala aw

¹¹ Anu la gay lakəl aŋuvaw, kà mapəh à akul lakəl Melkisadaka. Ama zlazladfa kà mapəh à akul, kà uwana sləm aga la akul lakəl aw. ¹² Akul lagwa kà, kaslàwwalla vok aŋa magay azlaməna matapla azladza anik, kà uwana kadatapawla azlatatak dagay uwarà, ama kay kà, kasəlaw azlatatak uwaga lela dadàŋ aw kà, akəs vok kà azladza anik tatsawaŋ aŋa matapakulla aya azlatatak uwana katàpawla dagay la madzəka lakəl aŋa gay Zəzagəla. Kasəlaw mazuw tatak may dzaŋdzaŋga dadàŋ aw, akul kalkal la azlabəza vərna uwana tasa awà dadàŋ. ¹³ Ama kəla kà, dza uwana asa awà kà, masla kà bə bəzi vərna, asəl mavəh delga ala la mawisiga dadàŋ aw. ¹⁴ Tatak may dzaŋdzaŋga kà aŋa azlamagol dza tasəl madzugway adagay, atà kà tatapla mavəh tatak delga ala la mawisiga.

6

¹ Tsa kiya uwanay zlà kà, məhəd à huma à gay, mətapla tatak uwana aŋa azlamagol dza, məduwa tatak teraŋaga, uwana mətapla lakəl aŋa Kristu, mədà à huma à gay la tatak

məŋga, bokuba dza uwana adadzəka matatukw gày, mətatukw aya aw, ama mənjal à zagəla la madla à huma à gay. Mapəh gay la ləv ala, madəh azlatatak mawisiga uwana adala dza à mamətsay à abà aya, la madin gəl à Zəzagəla à vok aya, mədàpa à akul aya aw. ² Məslala vok matapakulla matapla akul teraŋa aya aw. Uwaga la uwana batem dziriga, kakay à mapəs gay à dza à vok la maḃək atà à ahəl à gəl la sləm aŋa Zəzagəla mi? Nŋaha Zəzagəla adàwulla azladza à uda la mamətsay mi, nŋaha kakay adəfaha atà seriya à gəl, la kaslà makəf gəl à ahəŋ mi? ³ Məsak azlatatak uwaga gesina, məhad à huma à gay la mazlak anu aŋa Zəzagəla nŋaha mədəfehəŋ kiya uwanay.

⁴ La dziriga ma, kakay akəs vok à azladza uwana tasəkw à tetəvi mawisiga à ama mi? Kay kà, tadzà à ahəŋ la udfaka aŋa Zəzagəla la abà. Tatəp mavəy aŋa Zəzagəla, nŋaha tabəzal Masasəfok Zəzagəla tekefik. ⁵ Atà tatapəŋ kà gay Zəzagəla kà delga, tatəp maslay aŋha uwana adəgay la zamana uwana la abà adàsa à waŋ. ⁶ Nŋaha tawùl à lig, tetəvi la ahəŋ kà mawulla atà à waŋ aŋa mapəh gay la ləv ala aw, kà uwana azladza uwanay tatatəsl Kona aŋa Zəzagəla, à ahəf à adi kà masəla tatsəkəl magofahay à gəl la dazuwaya.

⁷ Dzùgwàw lakəl aŋa kutso, baŋa iyaw asuw à guf à abà kà, tatak may atsa à uda, nŋaha azlaka azlaməna mapəsay, uwaga asal magofay kà Zəzagəla apis gay à guf uwatà à vok. ⁸ Tekedika la guf la abà kà, atək la kəsaf mawisiga atsa à uda

la abà, kutso kà tatak deyday. Zwek la huma la gay kà Zəzagəla adàtsafla adàgay mababəh gay gà aŋa tetuwa.

⁹ Akul, uwana akul azlaməna gay ləv gulo kà, amiyaka məpəh kiya uwanay kà, məsəl akul, məsəl kà kanəfaw tetəvi delga gà, ŋgaha kà Zəzagəla adabəl akul. ¹⁰ Masla kà dziriga, haday gà, kà sləray aŋkul uwana kadahawwan kà avikaŋ aw, bokuba magodəy, uwana kazlakahaw azladedə aŋkul məna gay Zəzagəla, ŋgaha zləkàw atà kiya uwaga aya, ŋgaha uwaga apəhla ala kà: Kawoyaw Zəzagəla. ¹¹ Uwana mətuwal à tsəh kaykay kà, kawadəw vok à uda, kà kadaw à huma à gay kà akul aŋa mabəzal tatak uwana kaduwawwal yewdi. ¹² Asa à anu kà kagaw azlaməna may vok aw, kiya uwaga kà: Gəw kà bokuba azlauwana tadin gəl à Zəzagəla à vok, tafa manewəŋ aŋatà kà à Zəzagəla à afik. Atà la uwana tadabəzal tatak uwana Zəzagəla apəh à ahəŋ.

Uwana Zəzagəla apəh à ahəŋ kà, agədīŋ à afik

¹³ Kasəlaw kà, dagay uwarà kà Zəzagəla apəh à Abəraham à ahəŋ. Mok uwana apəh uwaga kà, afahà akur à ahəŋ la dziriga. Dza la ahəŋ aduwan Zəzagəla aw. Kà Zəzagəla aŋa mazuwal mawadəy aw, kiya uwaga afahà akur à ahəŋ kà la gəl aŋha. ¹⁴ Agòd:

‘Ndzer, gəpīs à ka gay à vok, gədàvə à ka mayyi à tsəh ala uwana dza atugway aw.’[☆]

¹⁵ Abəraham awadà ləv ala la tsetsi dadəŋ aŋa Zəzagəla, ŋgaha la mabasiŋ. Kiya uwaga

☆ 6:14 6.14 1Musa 22.16-17

akudà azlatatak uwana Zəzagəla apəhal à ahəŋ.
¹⁶ Baŋa azladza tazùw mawadƣay kà la sləm aŋa dza mənŋa uwana aduwa atà. Mawadƣay kà uwana adəv à gay la tataka azladza la abà.
¹⁷ Gay gà la uwaga à uwana, Zəzagəla azùwal mawadƣay. Asàl kà azladza uwana apəh à atà gay à ahəŋ kà, tatsəŋ tatak uwana apəh à ahəŋ kà madagəđiŋ à afik. Gay gà la uwaga apəhal à ahəŋ dadàŋ à tatak uwana adavàl, la lig la ahəŋ azùwal mawadƣay.

¹⁸ Kiya uwaga azlatatak səla la ahəŋ uwana dza aslala vok mabəđla aw, uwana Zəzagəla apəh à ahəŋ, ŋgaha la uwana afàhàh akur à ahəŋ lakəl aŋha kà, adàh fida aw, uwana məyahay la slaka Zəzagəla, kà anu aŋa mabəzal slaka, kà anu aŋa mahadƣ vok à ahəŋ, uwaga adzərəđ anu à uda kayakay, kà anu aŋa maf manewəŋ gami kà à tatak uwana à tsəh Zəzagəla afà à anu à huma à gay. ¹⁹ Tatak uwana məfa manewəŋ gami à afik kà, Zəzagəla akəs anu dzəkka, kà anu aŋa madz à ahəŋ titi la huma Zəzagəla, bokuba kəslah iyaw uwana tawadƣəŋ à ahəŋ lela la iyaw la abà la gay dərəv. Gay gà la uwaga à uwana, bafta uwana atsàk à slaka tsikaslaŋa, ama afətamalla ala la huma gami, kà anu aŋa mad à gày à huđ gà, à slaka uwana Zəzagəla la ahəŋ. ²⁰ Yesu kà adagay la abatà la huma gami, masla la uwana abəđ à huma kà anu, kà uwana masla apək Məŋ Madzahaga mənŋa gà, bokuba Melkisadaka adagay mən madzahaga aŋa koksikoksi.

7

Melkisdaka madzahaga aŋa Zəzagəla

¹ Melkisdaka uwaga uwarà kà agà sufəl aŋa gudəŋ Salem, agà babay madzahaga la huma Zəzagəla uwana kərkər la afik. La zamana anik Abəraham ahəd à guvəl, akədf azlasufəl anik anik à gay. Mok uwana adawul à wan la guvəl kà, Melkisdaka ahəd kà magagamay la masla, apisalla gay à vok. ² Abəraham avà à Melkisdaka makulo aŋa kəla tatak uwana azùw la guvəl la abà. Melkisdaka uwaga kà, sləm aŋha asal magodəy kà, teraŋa kà: Sufəl uwana dziriga. Ngaha babay agà sufəl aŋa lapiya kà uwana agà sufəl aŋa Salem, ngaha Salem asal magodəy kà: Lapiya. ³ Dza la ahəŋ asəl baba aŋha la iyà aŋha bay aw, baməraka azlababa aŋha madzidziga bay aw. Məsəl mok mayyay aŋha bay aw, amiyaka bà mamətsay aŋha babay. Masla agà magagazləlaga la Yesu, Kona aŋa Zəzagəla, kà uwana sləray aŋa mav tatak aŋha akədf gəl à ahəŋ aw.

⁴ Dzùgwàw lakəl aŋa mənŋa aŋha tsi. Abəraham baba gami madzidziga kà, ahəl tatak uwana azùw la guvəl la abà gesina, avàhəŋ ala madziga kulo kulo, avàhal tekula tekula la gay aŋa kulo kulo gesina. ⁵ Azlaanik la mayyi à tsəh ala Levi kà, məna makədf tatak à Zəzagəla la tataka aŋatà la abà, atà kà azlamadzahaga aŋa wakità seriya aŋa Musa. Tagòdf à atà: ‘Dàw à slaka azladza, kà tavàhà à akul tekula la gay aŋa kəla tatak kulo, kà akul aŋa madzadzarlaka vok.’ Hafay, məsəl kà tabəzàhal tatak uwaga la ahəl

aŋa azladede aŋatà, bà atà dagay mayyi à tsəh ala aŋa Abərahām bay. ⁶ Ama Melkisdaka kà agà mayyi à tsəh ala aŋa azlaməna mavàh tatak à Zəzagəla uwaga aw, baməraka la kità bay kà, abəzal tatak la ahàl aŋa Abərahām. Abərahām kà masla kà Zəzagəla apəhal azlatatak uwaga à ahàl. Melkisdaka uwaga la uwana apis gay à Abərahām à vok. ⁷ Hacıfay, məsəl kà baŋa dza apis gay à dza anik à vok, kà masla la uwana mənğa. Kità kà, Melkisdaka la uwana aduwà Abərahām. ⁸ Azlamadzahaga uwana la huđ gày aŋa azlaməna makad tatak à Zəzagəla, uwana tabəzàh à makulo aŋa tatak la ahàl aŋa azladede aŋatà tamətsàhàh. Ama Melkisdaka kà aməts aw, agà la ahəŋ aŋa koksikoksi, bokuba uwana wakità Zəzagəla agod à anu. ⁹ Lagwa məslala vok aŋa magodfay kà, Levi uwana abəzàhà tatak la slaka azladza anik kà, atà babay kà tavà makulo aŋa tatak à Melkisdaka suwaŋ, kà uwana baba aŋha Abərahām avà tatak à Melkisdaka la gəl aŋha. ¹⁰ Bokuba magodfay kà, mok uwana Abərahām avà tatak à Melkisdaka, kà Levi kà tayyay dadəŋ aw, la lig la ahəŋ mayyi à tsəh ala aŋha avàhal babay. Uwaga adzadənəŋ ala kà Melkisdaka aduwàŋ huđ gày aŋa Levi gesina la kaykay.

Yesu kà aduwa Melkisdaka

¹¹ Sləray aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla la huđ gày aŋa Levi kà, taslala vok kà mahənəŋ ala uwana asa à Zəzagəla aw. Agayŋa taslala vok kà mahənəŋ ala kà, naka delga kà aŋa mas à waŋ aŋa Məŋ Madzahaga anik uwana

aduwanj Melkisadaka aya aw, naka azlaməŋ madzahaga tagay kà mayyi à tsəh ala aŋa Levi pəra bokuba Haruna. Uwaga kà aga kà la ahəl aŋa madzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, uwana tagà la hudf gəy aŋa Levi à uwana Zəzagəla avà mapəhay aŋha à azlaməna gudəŋ Isərayel à ahəl. ¹² Baŋa Zəzagəla abədla azlamadzahaga kà, məsəlay bay kà mafəh akur à ahəŋ aŋha abədla vok babay. ¹³ Lagonay kà, məsəl kà tsəhay madzahaga abədla vok. Masla à Sufəl gami Yesu, uwana məpəhay la abanay kà, asà à uda kà la tsəhay anik. Masla kà tsəhay aŋa Levi aw. Dza la ahəŋ la tsəhay aŋha la abà madzahaga, uwana masla makad tatak aw, ŋgaha à uwana tetuwa adakədf tatak à Zəzagəla, kà tsakana aŋa azladza aw. ¹⁴ Hafay, masla à Yesu kà, asà à uda la tsəhay aŋa Yahuda la abà. Mok uwana Musa apəhəh lakəl aŋa azlaməna makad tatak à Zəzagəla kà, apəh kà lakəl aŋa tsəhay uwaga aw.

¹⁵ Azlaməna makad tatak la hudf gəy aŋa Levi kà, taslala vok kà madla azladza à slaka Zəzagəla aw. Aganay à tatak uwana adzədf gay uwaga ala: Madzahaga anik aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, uwana bokuba Melkisadaka kà adazlanalay. ¹⁶ Dza uwatà kà məŋ madzahaga aŋa makad tatak à Zəzagəla la mapəhay aŋa azladza aw. Ama masla kà Məŋ Madzahaga, kà uwana aga la maslay kà madz à ahəŋ la sifa aŋa koksikoksi. ¹⁷ Lakəl aŋa dza uwaga tatsetsər à wakità Zəzagəla à abà kà:

‘‘Kak kà, kadəgay Məŋ Madzahaga aŋa koksi-

koksi bokuba Melkisdaka.'*✠

18 Zəzagəla abəɖla azlamapəhay aŋha uwarà, kà uwaga tagà la ndzəɖa aw, tazlakàh azladza babay aw. 19 Mapəhay aŋa Musa kà aslàla vok magəŋ azladza sətaka la huma Zəzagəla aw. Lagonay kà tatak anik la ahəŋ, à uwana aɖuwa mapəhay aŋa dza uwaga. Məfa manewəŋ à uwana à afik, avà masəlay kà maz vok à slaka Zəzagəla.

20 Nŋaha aya kà: Mok uwana Zəzagəla asal maf Yesu à ahəŋ kà Məŋ Madzahaga kà, afàhà akur à ahəŋ dadàŋ, à mok uwana tsəhay Levi apakà məŋ madzahaga kà Zəzagəla, afàhà akur à ahəŋ kiya uwanay aw. 21 Ama Zəzagəla azùw mawadɖay à Yesu la magodɖay kà:

'Gi, gi Sufəl Zəzagəla gədàbəɖla tatak uwanay aw: Gədàzuw à ka mawadɖay, kà kadàgay Məŋ Madzahaga aŋa koksikoksi.'*✠

22 Uwanay kà asal magodɖay, kà makəs vok slawda uwana Zəzagəla adàhàŋ la anu kà, uwaga dɖuwa à gay makəs vok slawda maviyaga uwatà uwarà. Yesu la uwana adzadà tatak uwaga ala.

23 A babay kà tatak anik la ahəŋ aya, kà azlamadzahaga aŋa makad tatak la huɖ gày aŋa azla Levi kà tagàh dəŋ, kà uwana tamàtsàh, baŋa anik adamətsay kà, anik abəɖ à slaka aŋha à abà. 24 Ama Yesu kà kiya uwaga aw, masla kà amətsay aw aŋa koksikoksi, sləray aŋa magay madzahaga aŋha kà adàkəɖ gəl à ahəŋ aŋa tetuwa aw. 25 Kà uwaga à uwana aga la maslay

* 7:17 7.17 Mahabay 110.4 ✠ 7:21 7.21 Mahabay 110.4

lakəl aᅅa tatak gesina kà mabəl azladza uwana tatsa à waᅅ à slaka Zəzagəla, kà madegolay masla uwana aga la ahəᅅ la sifa aᅅa koksikoksi. Abàdàh à huma kà madəv kudà à Zəzagəla kà anu.

²⁶ Masla kà Məᅅ Madzahaga uwana məwoyaᅅ. Masla kà tsikaslaᅅ, mawisiga aᅅha la ahəᅅ à masla aw, adàh tsakana aw. Masla kà kiya azlaməna tsakana aw, Zəzagəla afà à fəta à awtəy tsikasla. Afà aslələf aᅅha à gəl la zagəla la afik, ²⁷ kà aᅅa azlamadzahaga anik, uwana kà say takəday tatak à Zəzagəla kəla mahəᅅay. Baᅅa taday kà makad tatak kà, say takəday kà aᅅa gəl aᅅatà dadəᅅ, ᅅgaha atà aᅅa makəday kà aᅅa tsakana aᅅa azladza anik. Ama kà aᅅa Yesu kà, adəhəᅅ kiya uwaga aw. Masla kà, avà kà asik tekula pəra, ᅅgaha asla kiya uwaga. Mavəy uwaga kà vok aᅅha uwana avà.

²⁸ Azlamadzahaga uwana mapəhay aᅅa Musa abək atà à ahəᅅ kà, tagà kà azladza deydayga. Tadəhəhə tsakana. Ama mok uwana Zəzagəla afàha akur à ahəᅅ kà, abədla Kona aᅅha à abà kiya Məᅅ Madzahaga, uwana akəd gəl aᅅha bokuba uwana asal. Adadza à ahəᅅ kiya uwanay aᅅa koksikoksi.

8

Yesu kà Məᅅ Madzahaga gami

¹ Gay uwana aduwà à vok kà aganay: Mədadzəka mapəhay: Məᅅ Madzahaga gami uwana adadza madzay la kəslah asik la afik la ahəl kaf aᅅa Zəzagəla lakəl la zagəla, uwana

akor tatak gesina, ² masla kà Məŋ Madzahaga la slaka tsikaslaga, uwana la Zəzagəla la abà. Azlamadzahaga tafahàhà sləray aŋatà la gày lukut uwana la aku, ahàl aŋa azladza adfahàŋ. Ama slaka uwana Yesu adfah sləray aŋha kà la zagəla, slaka dziriga uwana Zəzagəla adfahàŋ.

³ Azlaməŋ madzahaga gesina kà tabək atà à ahəŋ, kà atà aŋa mavàh tatak à Zəzagəla, ŋgaha bay kà atà makadal tatak. Gay gà la uwaga, Məŋ Madzahaga gami akor tatak kà mavày suwaŋ. ⁴ Mədzugw, mok uwana agà la ahəŋ la gudəŋ la vok kà, apakà Məŋ Madzahaga aw. Kà uwana azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla la ahəŋ, uwana takadal tatak bokuba uwana mapəhay aŋa Zəzagəla agòd à azla Yahudiya. ⁵ Azlaməna mav tatak à Zəzagəla uwaga kà tafahàhà sləray aŋatà kà la məŋ gày madəv kuɗa à Zəzagəla la aku. Ama gày uwaga kà maftsa vok aŋa gày dziriga uwana la zagəla la afik. Mok uwana Musa ahàd kà madfah gày lukut uwatà kà Zəzagəla agòdal:

‘‘Nərèz lela, ŋgaha hād, kadaŋal bokuba uwana gəpəhkala la gudəŋ uwanay la afik.’’[☆]

⁶ Kətà hadfay, mənəŋəŋ kà sləray aŋa Yesu Kristu aduwaŋ sləray aŋa azlamadzahaga anik gesina la kaykay, makəs vok slawda uwana akəs anu vok slawda la Zəzagəla, ŋgaha la azladza kà, aduwaŋ makəs vok slawda aŋa uwarà, uwatà bay, kà uwana tatak uwana Zəzagəla apəhàŋ la makəs vok slawda uwanay la abà kà, aduwaŋ azlatatak uwana məbèzal uwarà.

[☆] **8:5** 8.5 2Musa 25.40

⁷ Agayŋa makəs vok slawda teraŋaga agay delga kà, naka Zəzagəla adfàh makəs vok slawda anik aya aw. ⁸ Ama mənəŋaŋ kà aslà aw, kà uwaga Zəzagəla apəhla tsakana aŋatà à azladza, ŋgaha agòd à atà:

‘‘Fàw sləm à abà. Zamana anik adàsa à waŋ à uwana gədfàh makəs vok slawda mawga la Isərayel, ŋgaha à azladza tsəhay Yahuda.

⁹ Dagay mok uwana gəkəs ahəl aŋa azlababa aŋatà madzidziga kà masəlla atà à uda la gudəŋ Misəra la abà kà, gəkəs vok slawda la atà.

Ama makəs vok slawda mawga uwana gədàdehəŋ lagwa, adàgay kà bokuba makəs vok slawda uwatà aya aw.

Tawisà makəs vok slawda maviyaga ala, à uwana gədfahəŋ.

Gay gà la uwaga à uwana, gəguwatàla à lig à gay. Gi Sufəl Zəzagəla aŋkul la uwana gəpəhay kiya uwanay.

¹⁰ Makəs vok slawda uwana gədàdehəŋ la azladza Isərayel la zamana uwatà kà aganay:

Gədàfa à atà mapəhay gulo à ahəl,

Gədətsetserah mapəhay gulo à ləv aŋatà à tsəh babay.

Gədàgay Zəzagəla aŋatà,

Ŋgaha tadàgay azladza gulo suwaŋ.

¹¹ Dza la ahəŋ adàda à slaka azladedə aŋha kà matapatàla gay gulo matapay aya aw, Kà magòd à atà kà:

Sèlàw Sufəl Zəzagəla aya aw,

Kà uwana dza gesina tadàsəl gi azlabəziga baməraka azlamagolga bay.

¹² Vok adàhama à gi kà tsakana aŋatà, gədàma-tsataŋ ala adàgay.

Gədàfa à atà à ləv à abà aya aw.'[☆]

Kiya uwaga Sufəl Zəzagəla agòd.

¹³ Uwana Zəzagəla apəh kiya uwanay kà lakəl aŋa makəs vok slawda mawga, uwaga asal magoday kà, uwana adàhəŋ teraŋa kà, apakà maviya tatak. Məsəl haɗay kà, tatak uwana adapaka maviya tatak kà, uwaga kà azlaka dza aya aw, iyaw aŋha adadəv à gay adagay.

9

Tetəvi delga kà masləkaw Zəzagəla

¹ La makəs vok slawda teraŋa la abà kà, mafàh akur à ahəŋ aŋa Zəzagəla la ahəŋ à uwana naka azladza tasləkaw masla. Agà la ahəŋ babay slaka uwana azladza taŋəl, kà masləkaway la aku. ² Azladza taɗahà gày lukut huɗ səla, mad à gày teraŋa slaka tsikaslaɗa, la gày uwatà la aku kà fənəs la aku, table la aku, uwana taɓək kaf aŋa Zəzagəla à afik. ³ La gay gamagày aŋa gày uwatà tanəlaŋ ala la bafta kà huɗ gày uwatà kà, slaka tsikaslaɗa kaykay. ⁴ Taɓək tatak maɓək ahàf matərsin luwàluwàga à agu. Tafà sahar aŋa makəs vok slawda à agu la abatà. La sahar uwatà la abà, tatak may uwana Zəzagəla aslələh à ahəŋ la zagəla kà agàh la abà la abatà, sləm aŋha Manu. Azəva aŋa Haruna uwana awuratət bay kà, agà la sahar uwatà la abà,

[☆] **8:12** 8.12 Yeremiya 31.31-34

ŋgaha azlaakur səla uwana Zəzagəla atsetsèral mapəhay kulo aŋha à adi babay kà agà la abà la abatà.✧ ⁵ La sahar uwatà la afik kà, maftsa à vok aŋa azlamalika səla la ahəŋ, uwana asa à atà kà mapəhla à azladza, kà Zəzagəla la ahəŋ la abatà, tabatàhà gogozlàh à sahar uwatà à gəl, kà matsak à slaka uwana à ama takad tatak à Zəzagəla kà aŋa mamats tsakana ala. Ama asa à gi kà mapəh gay uwaga à uda lagonay la dazuwaya aw.

⁶ Mok uwana sləray adadfaħ vok à ahəŋ gesina kà, azlaməna makad tatak tadfaħàhà sləray aŋatà la gày teraŋaga la aku koksikoksi. ⁷ Hud gày masəla kà, say məŋ madzahaga aŋa azlaməna makad tatak à Zəzagəla, la uwana adàh à agu pəra, kəla mavay kà asik tekula pəra adàha à agu, say la aŋiz la ahəl kà mav à Zəzagəla, kà aŋa gəl aŋha, ŋgaha kà, kà aŋa azladza babay kà mamats tsakana aŋa azladza, uwana ala tadfaħəŋ gesina kà, kà uwana atà azladza asik pəra. ⁸ Masasədok Zəzagəla apəhanula, kà tetəvi uwana adala dza à slaka tsikaslaga kaykay kà adapəzl vok dadəŋ aw, uwana hud gày matera à lig dadəŋ. ⁹ Uwaga kà maftsa à vok, uwana apəhanula uwaga kà, asal magodfay kà azlatatak uwana adapaka vok, la uwaga la mas à waŋ aŋa Yesu uwana tavàh, ŋgaha la uwana takad à Zəzagəla kà aslala vok aŋa mag ləv aŋa azladza uwana tanəfa tetəvi uwaga sətaka aw. ¹⁰ Atapatàla kà lakəl aŋa tatak may, ŋgaha lakəl aŋa azlatatak masay, ŋgaha

✧ **9:4** 9.4 2Musa 30.1-6; 3Musa 17.8-10; 5Musa 10.3-5

lakəl aŋa mapalàh tatak may, ŋgaha lakəl aŋa azlatatak masay, ŋgaha lakəl aŋa mapalàh tatak pəra. Uwaga kà azlatatak aŋa gudəŋ à vok, uwana tadza à ahəŋ kà aŋa dəŋŋa pəra, tsəràh à uwana Zəzagəla adàbədla azlatatak gesina à ahəŋ.

¹¹ Lagonay kà, ndzer Kristu kà adasa à waŋ. Masla kà Məŋ Madzahaga uwana asəlla azlamapis gay à vok à waŋ, la azlatatak delga uwana mədəbəzal la ahəl aŋha. Adàh sləray aŋha la gày anik la kay, uwana dafuwa à gay azlagày lukut, uwana tafahàhəŋ uwarà, ŋgaha dzəba aŋha səla aw. Uwaga maŋalayga la ahəl aŋa azladza aw, Zəzagəla la uwana aŋəl la gəl aŋha, gày uwaga kà la gudəŋ uwanay la vok babay aw. ¹² Ama adàla kà aŋiz aŋa gəl aŋha à gày la ahəl, ŋgaha avà kà asik tekula pəra, la uwaga la uwana abəlla anu à uda la tsakana gami la abà aŋa tetuwa. ¹³ Dagay uwarà kà, takədàl azlabahu ŋgaha la azlakokur, takotsekwàh aŋiz à azladza, uwana azlasətaka la huma aŋa Zəzagəla aw. Takàsàh vèlik tatàlèh à gay, ŋgaha masəka akəl akəlgà kà tatsàh à azladza aya babay. Kiya uwaga azladza uwana tawisà mapəhay aŋa Zəzagəla ala kà, tapakàh sətaka la huma aŋa mapəhay aŋa Zəzagəla. ¹⁴ Kayyà, baŋa kiya uwanay kà, aŋiz aŋa Kristu aduwaŋ gesina, kà uwana aŋiz aŋa Kristu kà dafuwà à gay aŋa azlatatak asik, kà uwana masla adahà tsakana aw. Masla kà avà gəl aŋha à Zəzagəla la ndzəda aŋa Masasəfok tsidəŋa, kà anu aŋa madàh azlatatak mawisiga uwana adala anu à mamətsay à abà aw, ama mədəfah sləray aŋa

Zəzagəla uwana avà à anu sifa adəv à gay aw.

¹⁵ Kà uwaga à uwana apakà masla makəsa anu vok slawda la Zəzagəla. Nğaha kà azladza uwana Zəzagəla azalà atà kà, tadàbəza tatak delga uwana Zəzagəla apəh à atà à ahəŋ, kà atà tadàkoray aŋa koksikoksi. Uwaga adəhàhà vok kiya uwaga kà, kà uwana Kristu aməts, la mamətsay aŋha asùkw azladza à uda la tatak mawisiga aŋatà uwana la abà tadəhàhàŋ la mok uwana atà la tsəh aŋa makəs vok slawda maviyaga.

¹⁶ Məsəl kà dza azuw gày, kà say dza amətsay dadàŋ, la uwana dza azuw gày aŋha. ¹⁷ Baŋa dza la sifa kà, mapəhay uwana apəh kà, mavàh tatak kà godega aŋha la ahəŋ dadàŋ aw, say baŋa adamətsay la uwana pəra. ¹⁸ Kità bay, uwana Zəzagəla adəhà makəs vok slawda maviyaga baməraka la mawga kà, say la mats aŋiz à vədəh. ¹⁹ Dagay uwarà Musa apəh mapəhay aŋa Zəzagəla à azladza gesina dadàŋ. La lig la ahəŋ atsàh aŋiz aŋa azlavəlik, la azlabahu nğaha aho-hodla la iyaw uwana tatađàh. Aslähànì babasl à ahàl dats babay, nğaha la slewzi aŋa padə tuwaŋ mativga kize akotsekwàh à wakità aŋa Zəzagəla, nğaha à azladza gesina babay. ²⁰ Nğaha agòđ: 'Uwanay kà aŋiz uwana Zəzagəla akəsla vok slawda la akul. Tsizllàw à makəs vok slawda uwanay à afik', agòđ à akul. ²¹ Musa akotsekwàh aŋiz à gày lukut babay, nğaha à azlatatak gesina uwana adəhla sləray à Zəzagəla. ²² La mapəhay aŋa Zəzagəla la abà kà, gay məŋga aŋa azlatatak kà, tagahàŋ sətaka kà la aŋiz, kokudə aŋiz kà,

Zəzagəla amàts tsakana à azladza ala aw, say baŋa aŋiz adanəǝf à vədah.

Aŋiz aŋa Yesu amàts tsakana aŋa azladza ala

²³ Tetəvi uwana Musa atàpla à azladza dagay uwarà kà, agà kà bokuba maftsa vok aŋa azlatatak dziriga la zagəla pəra. Naka magəhəŋ azlatatak uwaga gesina tsidaŋa, kiya uwaga à uwana mapəhay aŋa Musa apəh. Ama baŋa kà aŋa manəfay dziriga kà, asal makəǝfal tatak uwana aduw aŋiz aŋa azlatatak, uwaga kà mavà y uwana Yesu Kristu akəǝf, avà gəl aŋha.

²⁴ Məsəl kà masla kà ahàd à huǝf gày tsikasлага uwana à agu, azladza taŋəl la ahəl aw. Uwaga kà maftsa vok aŋa slaka uwana Zəzagəla la abà pəra. Ama ahàd kà à zagəla, à slaka uwana Zəzagəla la ahəŋ, kà masla mawulla anu à tsəh la slaka Zəzagəla. ²⁵ Azlaməŋ madzahaga aŋa azla Yahudiya tadahàhà à agu à slaka tsikasлага kaykay gà à agu, kà asik tekula kəla mavay, tadahàhà à gày la aŋiz la ahəl, aŋiz aŋa gəl aŋatà aw. Ama Kristu kà avà kà aŋiz aŋa gəl aŋha, masla kà avà gəl aŋha kà asik tekula, awkà asik dəŋ aw. ²⁶ Agayŋa agay kiya uwanay, awkà naka asa ŋgərpa məŋga dagay uwana gudəŋ à lig madzəka vok. Ama asà ŋgərpa kà asik dəŋ aw. Asà à waŋ kà asik tekula, nekwa la mok makəǝf gəl à ahəŋ pəra. Avà vok aŋha à Zəzagəla kà mazəǝ tsakana à azladza lakəl ala aŋa koksikoksi. ²⁷ Azladza gesina tamətsay kà asik tekula pəra. La lig la ahəŋ kà, kəla uwabeyuwi tada à huma Zəzagəla kà masla madàh à atà seriya à gəl. ²⁸ Kristu kà agà

kiya uwaga babay, asik tekula pəra, asòkw aniz anha à vɔfah kà masla anja mazəb tsakana anja azladza anjvaw. Adàwula à wan kà masəla aya. Ama la kaslā uwatā kà, adāsa à wan kà, kà mazəb tsakana anja azladza aya aw, ama kà mabəl azladza uwana takud masla.

10

¹ Azlamapəhay anja Musa kà, tagà kà maftsa vok anja azlatatak delga uwana tadāsa à wan la huma la gay pəra. Atà kà azlatatak makəɖ gəl à ahəŋ aw. Azlamadzahaga anja azlaməna mav tatak takàɖàh tatak à Zəzagəla kà kəla mavay. Azladza uwaga asà à atà maz vok à slaka Zəzagəla la tetəvi uwaga, ŋgaha ma la tetəvi ma uwala makəɖ tatak uwaga apakatāla sətaka la? ² Agayŋa tapakà sətaka kà uwana takəɖ tatak asik tekula kà, anaka tsakana anjatà kà avikaŋ, naka takəɖal tatak aya aw. ³ Ama kiya uwaga aw. Baməraka la makəɖ tatak uwaga bay kà, tapəhatāla tsakana anjatà kəla mavay. ⁴ Kà uwana aniz anja azlabahu la azlavəlik la azlakokur aslāla vok kà mazəb atà tsakana anjatà lakəl ala aw.

⁵ Kà uwana mok uwana Kristu asal mas à wan à gudəŋ à vok kà, agòɖ à Zəzagəla kà:
 “Asa à ka məkəɖ à ka azlatatak aw, baməraka mav à ka azlatatak aw. Ama kadəhà à gi, kà gi anja mawulkala.

⁶ Azlatatak uwana takəɖay anja mabakay la uwana akəs à ka gəl aw, mats aniz à vɔfah kà anja tsakana kà, akəs à ka gəl babay aw. Kawoyan kà: Makəs gay anjak pəra.

7 Haɗfay gəgɔɗ à ka: Iyay, gi la uwanay Zəzagəla, gəda à awtày à gudəŋ à vok, kà gi maɗfàh uwana asa à ka, gədàɗfehəŋ bokuba uwana tatsetsèr lakəl gulo la wak-ità mapəhay la abà",✧

agòɗal. 8 Gay teraŋaga uwana Kristu apèh kà aganay:

"Haɗfay, Zəzagəla gulo, asa à ka kà takaf à ka tatak kà mav à ka aw, baməraka mav à ka azlatatak anik bay aw. Asa à ka babay aŋa mabak à ka azlatatak aw, ŋgaha asa à ka tatsàhà à ka aŋiz kà mamats tsakana ala babay aya aw."

Apèh uwanay kiya uwaga kà, kà uwana azlatatak uwaga tanəfa slaka asik aŋa mapəhay. 9 Agòɗ: 'Gi la uwanay, gəda à awtày à gudəŋ à vok, kà gi aŋa maɗfàh uwana akəs à kak à gəl.' Uwaga apəhla ala, kà Zəzagəla akweska madz à ahəŋ maviyaga la matsàh aŋiz à vədah, ŋgaha abəɗla à abà la mamətsay aŋa Yesu Kristu. 10 Kà uwana Yesu Kristu kà, aɗfahà uwana akəs à Zəzagəla à gəl, avà vok aŋha deyday, mədāgay tsikasla la huma Zəzagəla. La azlamanəfay anik anik kà, akəs vok aya tetuwa aw.

11 Azlamadzahaga aŋa azla Yahudiya taɗfahàhà sləray aŋatà kəla mahənay la slaka matsizilla koksikoksi, takàɗfahàhal tatak, ama azlatatak uwaga kà aslala vok aŋa mazəb tsakana aŋa azladza aw. 12 Ama Yesu Kristu kà, kà akəɗ gəl aŋha, uwana agà la maslay kà mazəbla tsakana aŋa azladza gesina aŋa tetuwa. Ŋgaha adzà madzay la ahəl kaf aŋa Zəzagəla lakəl. 13 Lagwa

✧ 10:7 10.7 Mahabay 40.6-8

kà akuday kà kaslà uwana Zəzagəla adàbək azlaməna məzam aŋha à tsəh asik aŋha. ✧ ¹⁴ La mav gəl aŋha asik tekula apakà azladza aŋha ala dzaŋdzaŋga la huma Zəzagəla, abək atà à slələf à gəl, apàkatàla sətaka aŋa koksikoksi.

¹⁵ Masasəfok tsikasla babay kà, apəhanula azlatatak uwaga la dazuwaya, uwaga kà dziriga, agòd kà:

¹⁶ "Sufəl Zəzagəla gami agòd kà: Makəs vok slawda, uwana mədədəhəŋ anina kà, la mok uwatà kà gədafa mapəhay gulo à ləv aŋatà à tsəh. Gədətsetser à ləv aŋatà à tsəh aya babay." ✧

¹⁷ Nŋaha agòd aya: 'Gədàdzugway lakəl aŋa tsakana aŋatà à tsəh aya aw, baməraka lakəl aŋa azlatatak mawisiga uwana tadəhəŋ gesina.'

¹⁸ Tsa baŋa Zəzagəla adamats tsakana aŋa azladza ala kà, azladza tanəkudfa aŋa makad tatak anik anik aya kà mazəbay mawisiga aŋa azladza aw.

Makəs gay Zəzagəla lela

¹⁹ Azladedə gulo, tsa baŋa kiya uwanay kà, kà mamətsay aŋa Yesu la makəlay aŋa aŋiz aŋha kà anu mənəfa tetəvi delga aŋa mad à slaka tsikasla, uwana Zəzagəla la abà. ²⁰ Yesu akwohà bafta uwatà ala, à uwana məpəh gay aŋha uwarà, apəzlla anu tetəvi la uwatà, kà mad à huf gə gə. Uwaga kà tetəvi mawga uwana məbəz sifa la ama. Bafta uwana akwohəŋ ala kà, asal magòday kà vok aŋha, uwana tatatəsl

✧ **10:13** 10.13 2Musa 29.38; Mahabay 110.1 ✧ **10:16** 10.16 Yeremiya 31.33

à ahàf à adi. ²¹ Anu la Məŋ Madzahaga uwana af sləm à azlaməna gay Zəzagəla. ²² Kà uwaga à uwana, məf madzugway gami à Yesu à afik aŋa deŋdeŋ, məzà vok à slaka Zəzagəla la ləv tekula, kà uwana aŋiz aŋa Yesu Kristu adag ləv gami sətaka, ŋgaha adapal anu la iyaw tsidaŋaga. ²³ Zəzagəla apəh à anu, kà mav à anu tatak anik uwana apəh à ahəŋ. Məhad à huma à gay la mapəhay la dazuwaya, kà anu aŋa maɗiŋ gəl à uwana à vok, Zəzagəla agodf: Mədzərùkwàw! ²⁴ Məfà vok sləm, kà anu aŋa maɗàh delga koksikoksi. ²⁵ Məkweska maham gay à vok la slaka gà bokuba aŋa azladza anik, uwana takwesahay aw. Mədzəɗàhàhà vok ala kà anu, anu ɗaɗuwa à gay uwaga aya, kà uwana kasəlaw, kà kaslà uwana Yesu Kristu adàsa à waŋ kà nekwa à dagay.

²⁶ Baŋa məsəl dziriga aŋa Zəzagəla nəma, masla məda à huma à gay la maɗàh tsakana kà, məsəl kà, dziriga, makəɗ tatak anik adəgay la ahəŋ aya à uwana adəg anu sətaka la huma aŋa Zəzagəla aw. ²⁷ Dza uwana afehəŋ kiya uwaga kà guba akəs, kà uwana Zəzagəla adà-dukwla seriya à gəl, seriya uwaga kà adəgay kà bokuba akəl ŋəɗəh ŋəɗəhga, uwana adà-babəh azlaməna məzam aŋa Zəzagəla à gay. ²⁸ Kasəlaw kà, baŋa dza uwana awis mapəhay aŋa Musa ala kà, baŋa azladza səla, baŋa aw makər tatsəl yewdi à vok kà, baməraka takəɗ babay kà vok, ahamà à azladza kà masla aw. ²⁹ Tsa kiya uwanay la mapəhay aŋa Musa la abà ma, aməraka dza uwana akweska Kona aŋa

Zəzagəla la uwana as ŋgərpa aw ay? Baŋa adakweska kà Baba, akweska aŋiz aŋa Zəzagəla uwana akəsətàla vok slawda la mapakəŋla tsidəŋa babay, uwaga kà adagodəh à Masasəđok Zəzagəla uwana av mapəs gay à dza à vok, dzəba dza uwaga kà, adàsa ŋgərpa kaykay. ³⁰ Zəzagəla la gəl aŋha agòđ: ‘Gədàpəlay lakəl aŋa azladza uwana takweska gi, gədàwulla à atà ala azlatatak mawisiga aŋatà uwana tadəhəgəŋ à vok.’ Ndzer, məsəl kà adəđəh uwana apəh. Agòđ aya kà: ‘Gi Sufəl Zəzagəla, gədəđəh seriya à azladza gulo à gəl.’ Apəh uwaga kà la gəl aŋha. ³¹ Zəzagəla uwana aga la ahəŋ aŋa koksikoksi, baŋa adəh seriya à dza à gəl, ŋgaha anəŋəŋ kà, azlawla aw kà, zlazladə kà aŋa dza uwaga.

³² Awul akul à gəl, bokuba uwana agà la akul dagay uwarà, kanəŋàwwəŋ teraŋa udaka aŋa Zəzagəla. Kasàw ŋgərpa məŋga la mok uwatà la huma aŋa azladza, ama kabàsəwwəŋ. ³³ La azlakaslà anik tatsək akul magodəhay à gəl, la huma azladza aŋuvaw. La azlakaslà anik kazlāw à ŋgərpa à abà la azladza anik kiya uwanay. ³⁴ Kagàw la slaka gà la azladza uwana tagà la daŋay kà Yesu. Mok uwana azladza takàsəh tatak aŋkul, bà la uwaga kà karàbàw, kà uwana kasəlāw kà kadàkoraw tatak anik uwana delga aduwa tatak gesina, ŋgaha uwana adàdza à ahəŋ aŋa koksikoksi. ³⁵ Kà uwaga: Dàw à huma à gay, la maf madinəl gəl à vok aŋkul à Zəzagəla à afik, baŋa kadaw à huma à gay la madəhəŋ kiya uwanay koksikoksi kà, kadàbəzaw masik aŋkul məŋga gà. ³⁶ Delga kà mabasiŋ aŋkul

agay la ahəŋ, kà akul aŋa maɖàh uwana akəs à Zəzagəla à gəl, kiya uwaga la uwana kà, kadàbəzaw tatak uwana apəh à akul à ahəŋ.
³⁷ Gay gà la uwaga Zəzagəla agòɖ:

“Kaslà ŋuv kà, dza uwana adàsa à waŋ kà adà-safay aya aw.

³⁸ Dza uwana adàh dziriga la huma gulo kà, adàdza à ahəŋ la sifa aŋa koksikoksi à baŋa adiŋ gi gəl à vok aŋa tsərəh à awtày. Ama baŋa dza awula à lig, masla kà akəs gi à gəl aw.”[✧]

³⁹ Ama anu kà, anu azlaməna mawul à lig kà mazila aw, məga kà anu azladza uwana tadiŋ gəl à Zəzagəla à vok pəra. Kiya uwaga kà mədàbəza sifa adəv à gay aw.

11

Məfa madiŋal gəl à vok gami à Zəzagəla à afik

¹ Maf gəl à afik, asal magoɖay kà: magəɖəŋ à afik à tatak uwana takuday adàpaka à vok tanəŋəŋ la yewdi aw, tadiŋal gəl à vok kà aga la ahəŋ ndzer. ² Azladza uwana uwarà tadiŋ gəl à Zəzagəla à vok, kà kiya uwanay à uwana takəsəl à gəl.

³ La madiŋ gəl à Zəzagəla à vok la uwana məsəlay kà Zəzagəla adàhà gudəŋ à vok la afaɖ gay aŋha. Uwaga asal magoɖay kà, kəla tatak gesina uwana kanəŋawwanəŋ la gudəŋ la vok kà, Zəzagəla adàhəŋ uwaga la gay aŋha, uwana mənəŋəŋ aw.

[✧] **10:38** 10.38 Habakuk 2.3-4

⁴ Kà uwana Abel afà madiŋ gəl à Zəzagəla à vok, avàl tatak delga gà, dfađuwa à gay aŋa Kaynu, kà uwana adiŋ gəl à Zəzagəla à vok. Zəzagəla anəŋà masla kà bokuba dza dziriga la huma aŋha. Abel asəl uwaga kà Zəzagəla akəs tatak uwana akəđal. Lagwa kà, Abel adamətsay à uwana Zəzagəla apəh à anu gay lakəl aŋha, kà uwana adiŋ gəl à Zəzagəla à vok à uwana apəh à anu gay lakəl aŋha gotənaŋ.

⁵ Kà uwana Henok afà madiŋ gəl à Zəzagəla à vok à uwana aməts aw, Zəzagəla azəb à zagəla la adi. Dza la ahəŋ anəŋaŋ aw, Zəzagəla azəb. La wakità Zəzagəla la abà tatsetsər kà: Mok uwana Zəzagəla aləg mazəb à zagəla kà, masla kà, akəs à Zəzagəla à gəl. ⁶ Dza la ahəŋ akəs à Zəzagəla à gəl bokuba madiŋal gəl à vok aw, say məkəs masla dadàŋ, kà uwana baŋa asa à anu maz vok à slaka Zəzagəla kà, say məfa gəl à masla à afik kà aga la ahəŋ. Delga kà dza avàl madzugway aŋha babay, av masik à azladza uwana tayàh masla.

⁷ Kà uwana Nuhu afà madiŋ gəl aŋha à Zəzagəla à vok kà, atsəb sləm à gay aŋha, apəhal lakəl aŋa azlatatak uwana adapaka vok. Azlatatak uwaga kà adanəŋ atà la yewdi aŋha dadàŋ aw, ama akəs gay aŋha. Adfaħ magol kəslah iyaw, bokuba uwana agòđal: ‘Hàd à kəslah iyaw à agu la azlahudf gày aŋak.’ La kità, Zəzagəla atəfà atà. Apəhla ala kà madz à ahəŋ aŋa azladza anik kà agà mawisiga, kà uwana atà kà tadiŋ gəl à masla à vok aw. Masla la gəl aŋha kà, Zəzagəla apakà masla ala bokuba dza dziriga

kà uwana afà gəl à masla à afik.

⁸ Kà uwana Abərahām adin̄ gəl à Zəzagəla à vok, akəs gay aŋha à mok uwana: ‘Həd à gudəŋ anik à abà’, Zəzagəla agòfal, à uwana asəl mavəl. Ahəd à abatà baməraka asəl slaka uwatà babay aw. ⁹ Kà uwana adin̄ gəl à Zəzagəla à vok lakəl aŋa tatak uwana Zəzagəla apəhal à ahəŋ kà aŋa mavəl, baməraka adagay mələkga bay, amiyaka adzà à ahəŋ la gày uwana la aku tadahàn la lukut bay. Isak, Yakuba mayyi à tsəh ala aŋha, uwana Zəzagəla avà à atà gudəŋ uwatà babay kà, tadzà à ahəŋ la gày lukut la aku, bokuba masla babay. ¹⁰ Abərahām adahàn kiya uwanay kà, kà uwana akuda, gudəŋ, uwana Zəzagəla adahàn, uwana matatukway gà lela. Masla la gəl aŋha la uwana anəh, ŋgaha aŋalàh.

¹¹ Kà madiŋal gəl à vok aŋa Abərahām à uwana, agà baba aŋa azlabəza gurdza gurdza. Ama mis aŋha Sara ayyàl bəzi zilga, amiyaka masla dəgərga, manatslaga bay. Uwaga apakà vok kà, kà uwana Abərahām asəl kà Zəzagəla adaha fida aw. Adaha tatak uwana apəh à ahəŋ uwarà. ¹² Kà uwana masla kokuda aŋha kà, apakà makoz gurdza gurdza, kaslà aŋa mayyi bəzi adəkàn à lig, ama ayyà bəzi tekula, uwana ayyà à tsəh aŋuvaw bokuba azlatsetsilin̄ uwana la zagəla, ŋgaha bokuba wuyyaŋ uwana la mukwà la tsəh, uwana dza aslala vok aŋa matugway aw.

¹³ Azladza uwaga gesina tadin̄ gəl à Zəzagəla à vok, tsərəh à mamətsay aŋatà. Atà kà tabəzà tatak uwana Zəzagəla apəh à ahəŋ aw, ama tasəl kà tatak uwaga adəpaka vok, ŋgaha

taràb kà uwaga. Tapèh la dazuwaya, kà tagà azlaməlokga, slaka madz à ahəŋ aŋatà la ahəŋ la gudəŋ uwanay la vok aw. ¹⁴ Azladza uwana tapèh kiya uwanay kà, tapèhla ala la dazuwaya, kà tayàh slaka kà aŋatà. ¹⁵ Tadzùgw lakəl aŋa slaka uwana tasa à uda la abà aya aw. Agayŋa tayàh slaka uwana tasà à uda la abà kà, naka tabəzà tetəvi mawul à abatà. ¹⁶ Ama aga kiya uwaga aw. Atà tawoyà mayàh slaka uwana aduwaŋ uwana tasàkal à ahəŋ la lig, bokuba magodəy kà zagəla, kà uwaga à uwana akəs à Zəzagəla à gəl kaykay. Gay gà la uwaga à uwana Zəzagəla azalàtala azlaməna aŋha la dazuwaya. Nəŋàwwəŋ bokuba uwana adahà à atà slaka à ahəŋ babay tsi.

¹⁷ Zəzagəla apèh gay à Abəraham à ahəŋ, agòdɔl kà: ‘Mayyi à tsəh ala aŋak adəguwa à uda la Isak la abà.’ Lagonay kà asəl magur Abəraham. ¹⁸ ‘Kèɔf à gi Isak’, agòdɔl, ‘Bəzi aŋak tekula gà uwaga’, agòdɔl. Kà uwana masla adìŋ gəl à Zəzagəla à vok, azəb bəzi uwatà, adàlla à makəɔl. ¹⁹ Asəl kà Zəzagəla la maslay kà mawulla Isak à ləv. Hadəy, apakà vok kiya uwanay, Isak kà, agà bokuba mamətsay gà, ŋgaha awulà à uda la mamətsay.

²⁰ Kà uwana adìŋ gəl à Zəzagəla à vok, à uwana Isak apìs gay à azlabəza aŋha səla à vok, Esaw atà la Yakuba. Apəhatàla gay uwana adàbəza à atà la huma la gay.

²¹ Kà aŋa Yakuba kà, aga kiya uwanay babay, kà uwana masla adìŋ gəl à Zəzagəla à vok, la kaslà uwana azlamətsay kà, apìs gay à azlabəza

aŋa Yusufu à vok səla nna, asà à afik, atsizilla à agəla aŋha à gay dzawwa, azləbà Zəzagəla.

²² Kà uwana Yusufu babay kà adiŋ gəl à Zəzagəla à vok, mok uwana azlamətsay kà, apəh gay à azla Isərayel, agòɔ́ à atà la huma la gay, kà tadàsa à uda la gudəŋ Misəra la abà. Tatak uwana anaka tadəhəŋ la azlaaslaŋ aŋha, à mok uwana adamətsay kà apəh à atà gay aŋha.

²³ Kà uwana azlababa aŋa Musa tadəŋ gəl à Zəzagəla à vok, mok uwana tayyi Musa kà, tahàɔ́dàŋ à ahəŋ təla makər. Tanəŋàŋ bay kà bəzi kà ahòɔ́, guba akəs atà aw, tafà gəl à mapəhay aŋa sufəl mənŋa aŋa azla Misəra uwana: ‘Gəkaday’, tagòɔ́, aw. ²⁴ Mok uwana Musa adazigəŋay, asàl kà tazalàlla kona aŋa dugu aŋa sufəl mənŋa aŋa azla Misəra aw, kà uwana masla kà adiŋ gəl à Zəzagəla à vok. ²⁵ Akəs kà mas ŋgərpa la azlaməna gay Zəzagəla, awkà asàl marabay la azlaməna madàh mawisiga aw, kà uwana tsəhay marabay uwaga kà asafay aw. ²⁶ Ahikà mapəseway aŋa azladza la manəf Kristu uwana Zəzagəla adàfal dzakwa à gəl, kà aduwà ləmana uwana la gudəŋ Misəra gesina. Kiya uwaga à uwana adiŋ gəl à Zəzagəla à vok, la masik uwana naka masla aval.

²⁷ Kà uwana Musa afà madzugway aŋha à Zəzagəla à afik, à uwana asà à uda la gudəŋ Misəra. Sufəl aŋa Misəra apakà ləv, ama guba akəs aw. ²⁸ Kà uwana afà madzugway aŋha à Zəzagəla à afik, apəhalla ala madəvaday uwana tazalalla Paska. Agòɔ́ à azla Isərayel kà tasəfàhàh aŋiz aŋa azlatatak à gamagày aŋatà,

kà malika aŋa Zəzagəla uwana atsàlla mamətsay à waŋ aŋa makadʼ azlamalkwoy aŋatà aw. Kà uwana mamətsay uwaga la ahàl kà aŋa makadʼla azlamalkwoy à gay.

²⁹ Kà uwana azla Isərayel tafà madzugway aŋatà à Zəzagəla à afik, à uwana dərəv uwana tazalalla dərəv mativga, adəzlla ala la huma aŋatà, bərtà, ama azla Misəra kà, mok uwana: ‘Məduw à uda suwaŋ kà’, iyaw akəs atà gəl à abà, tuwiz.

³⁰ Kà uwana azla Isərayel tafà madzugway aŋatà à Zəzagəla à afik à uwana tanudʼahà gudəŋ Yeriko à abà, bokuba uwana Zəzagəla apəh à atà. Mok uwana tanuwidʼ Yeriko à abà, mavakay mədəf, zlamgam aŋa gudəŋ abəzl à ahəŋ gesina.

³¹ Kà uwana Rahab, mis masla mazaḅ zil gà, afà madzugway aŋha à Zəzagəla à afik, ŋgaha akəs azlaməna matsəḅ sləm à mtəga aŋha, ahàdʼ à atà à ahəŋ, kà uwana mok uwana azlaməna gudəŋ Isərayel takədʼ azladza uwana takweska gay Zəzagəla kà, tasakà masla kà makəḅfay.

³² Mana gəslala vok aŋa mapəhay lakəl aŋa azladza anik ma? Dabaray la ahəŋ aw, kaslà la ahəŋ kà mapəh à akul lakəl aŋa Gideyyon, Barak, Samson, Yafet, David, Samuyel bokuba aŋa azlaməna mapəh à atà gay à ahàl anik anik aŋa Zəzagəla aw. ³³ Kà uwana tadin gəl à Zəzagəla à vok, à uwana tapəh guvəl la azladza gudəŋ anik, ŋgaha tadawà atà, takòr azladza la tetəvi aŋha, tabəzà tatak uwana Zəzagəla apəh à atà à ahəŋ, takàs, ŋgaha tatsàkàh à gay aŋa azlasikalaveri à ama, kà

madàh à atà amik à vok aw. ³⁴ Tamàtsàhà akàl uwana ala ababèhà gəmgagəm. Mok uwana asà à azladza kà makad atà la katsakar bay kà tatàf. Tagà la ndzəfa aŋa gəl aŋatà aw, ama Zəzagəla avà à atà maslay. Tapakàh azlaməna guvəl mənŋa, tadawà azlaməna guvəl məlökga, azlaməna guvəl uwatà tahòyàh atà à ahàl. ³⁵ Kà uwana azlamis tadìŋ gəl à Zəzagəla à vok babay, à uwana tanəŋà azladza aŋatà mamətsay gə, uwana tawùl à uda.

Azladza anik tasàhàh ŋərpa aŋuvaw. Agayŋa tadìŋ asik à gay aŋa Zəzagəla à gəl kà naka tasakà atà, ama takès tetəvi aŋa matəfay aw. Takès mamətsay à ŋərpa à abà pəra, kà Zəzagəla aŋa mawulla atà à uda la mamətsay, ŋgaha kà atà aŋa maβəz sifa dafuwa à gay uwanay. ³⁶ Azladza anik kà, tatsàk atà mago-dahay à gəl, ŋgaha taslàhàhà atà ala. Tawà-dàhà atà la mazakazak, tadawàh atà à danay, tabasàhàŋ kiya uwaga. ³⁷ Azladza anik takad atà la akur, azladza anik tanatsàhà atà ala denela denela, azladza anik takad atà la katsakar. Azladza anik aya gày aŋatà agàh la ahəŋ aw, tauguzàhàh kəla slaka gesina, tagàh azlaməna kudfa tadawàh kà zlap à vok. Azladza tatərèbàhà atà, ŋgaha tadaha à atà mawisiga à vok. ³⁸ Tadzàh à ahəŋ la kəsaf la abà, ŋgaha la gudəŋ la afik, tahanàh à tsakur à agu la azlaafək uwana talàh. Azladza uwaga kà, azladza delga. Akès vok kà atà aŋa madz à ahəŋ la mawisiga la abà aw.

³⁹ Azladza uwaga gesina kà, takəsà Zəzagəla à gəl, kà uwana tadìŋ gəl à masla à afik. Ama atà

kà tabəzà tatak dzəba aŋha səla aw gà, uwana Zəzagəla apəh à azladza aŋha à ahəŋ, uwaga kà Yesu. ⁴⁰ Kà uwana Zəzagəla agòd à anu gesina kà, naka avà à anu tatak uwana aduwa uwanay. Masla kà asàl mahən atà ala, uwatà kokuɔfa aŋatà pəra aw, say anu gesina gami la slaka gà.

12

Zəzagəla Baba gami

¹ Kà aŋami kà, azladza uwaga gesina tahamà anu à adi, tapəhanula madiŋ gəl à Zəzagəla à vok babay, kà uwaga delga kà məkəs kà tetuwa azlatatak uwana adala à anu à gay à ahəŋ kà mad à huma à gay la azlatatak mawisiga, uwana akəs anu à ahəŋ, məhoy bokuba uwana Zəzagəla agòd à anu, kà mahoyay, məya vok aw. ² Məneŋ à huma à slaka Yesu, kà uwana masla adahəŋ kà anu aŋa maf madzugway gami à masla à afik, masla la uwana adàla anu tsərah à makəɔd gəl à ahəŋ. Masla akəs kà makəɔd à ahəf à adi, ziruwi akəs kà mamətsay à ahəf à adi aw, kà uwana adzùgw lakəl aŋa marabay uwana Zəzagəla adàvəl. Lagonay kà adadza madzay la ahəl kaf aŋa Zəzagəla, akoray lakəl aŋa tatak gesina.

³ Mədzugw lakəl aŋa Yesu uwaga, kakay azladza mawisiga tapəsəw tak ma? Bokuba uwana abasà magol ŋgərpa uwana tafahàllàn à vok kà, mədzugw lakəl aŋha kà anu aŋa maruw vok à ahəŋ aw, ŋgaha kà akul aŋa may vok aw. ⁴ Haday, akul kà, pàw slagəla la tsakana, ama dza la ahəŋ la tataka aŋkul adamətsay dadən kà

uwaga aw. Kità ma, kà mana karùwàw vok à ahəŋ ma? ⁵ Avika akul azlagay uwana Zəzagəla adzərə̀d̀àhla akul ala ay? Azalaàkulla azlabəza aŋha.

'Bəzi gulo, baŋa Sufəl Zəzagəla atapakla à azlaŋgərpa kà, kazəb uwaga bokuba tatak deyday aw. Baŋa agur kà, kà kararaɓla aw.

⁶ Zəzagəla awula matsihila kà à dza uwana awoyaŋ. Dza uwana adapaka bəzi aŋha la uwana atsetsihəŋla. [✧]

⁷ Kità kà, say kaslawwal vok mas ŋgərpa kà akul aŋa matapla tatak ala uwaga la abà. Ŋgərpa uwaga apəhla ala, kà Zəzagəla adakəs akul bokuba azlabəza aŋha. Bəzi la ahəŋ baba aŋha awulalla matsihila aw tatakay? Awaŋ, aga la ahəŋ aw. ⁸ Zəzagəla adəhəŋ kiya uwaga gesina la azlabəza aŋha. Kiya uwaga baŋa atàpakulla à ŋgərpa aw, kà kasəlaw kà akul azlabəza aŋha aw, akul azlabəza gəl gaw. ⁹ Tatak anik la ahəŋ aya, azlababa gami la gudəŋ la vok tatàpanula matsihila, məkəs gay aŋatà, ŋgaha ma sakoraka Baba gami uwana la zagəla la afik ay? Baŋa məsləkaw gay aŋha, adàvà à anu sifa adəv à gay aw. ¹⁰ Azlababa gami la gudəŋ la vok kà tatàpanula kà aŋa kaslà ŋuv, bokuba uwana akəs à atà à gəl. Ama Baba gami uwana la zagəla kà atàpanula, kà anu maham gay à vok la tsikasla aŋha la abà aŋa koksikoksi. ¹¹ La kaslà uwana tatàpanula uwaga kà aza à anu, uwaga kà akəs anu à gəl bokuba dal tatak aw. Ama baŋa ŋgərpa

✧ 12:6 12.6 Job 5.17; Haŋkəli 3.11-12

adada à lig, azlauwana tatapla tatak la abà la abatà kà, madz à ahəŋ aŋatà kà adahədfay la ləv tələmmaga.

Məkweska vok mahamay uwana Zəzagəla atapanula aw

¹² Tsa baŋa kità kà, biyàw ahəl aŋkul ala, ŋgaha bəyàw azlaasik guɓguɓga ala babay aya.✧

¹³ Azladza anik la ahəŋ la tataka aŋkul la abà kà, azlaguɓguɓga, kiya uwaga kà nəfàw tetəvi tərrega, kà asik aŋkul aŋa mapiyay à tetəvi la tsəh ala aw, kà aŋa uwaga kanəfaw Zəzagəla lela, kà azlauwana azladeri aŋa mawur ala kəla.

¹⁴ Wàdàw vok à uda ŋgaha kà lapiya aŋa madz à ahəŋ la akul la abà la azladza gesina. Wàdàw vok à uda, akul babay, kà akul aŋa magay sətaka la huma Zəzagəla, kà uwana baŋa dza aga tsidəŋa, awkà, adənəŋ Zəzagəla aw.

¹⁵ Dahàw haŋkəli kà dza aŋa makweska mapis gay à vok aŋa Zəzagəla aw! Dahàw haŋkəli babay kà dza la tataka aŋkul la abà aŋa magay dəhakak aw, aŋa kità aw kà, adala dəhakak à azladza anik à vok babay.

¹⁶ Dahàw haŋkəli kà dza aŋa magay mabila gə aw, kà masla aŋa makweska azlatatak delga aŋa Zəzagəla bokuba Esaw, uwana akweska magay malkwoy aŋha gesina, kà maɓəɗla tatak may à gay aŋa mavakay tekula. ¹⁷ Kasəlaw kà la lig aŋa uwaga la ahəŋ kà, asal kà baba aŋha akəs aw. Atuw babay, ama dabaray la ahəŋ kà maɓəɗla tatak uwana adahəlàn à ahəŋ aya aw.

✧ **12:12** 12.12 Yesayya 35.3

18 Sèlàw, kà slaka uwana akul katsizllaw à abà la huma Zəzagəla kà, uwaga kà bokuba gudəŋ Sənayyi, kiya aŋa azla Isərayel uwana tatsəzllàh à abà uwarà. Taslala vok aŋa madəbani gudəŋ uwatà la ahàl aw. Tanaŋàhà akàl uwana ababəhàh la afik ŋadzaŋa ŋadza mələs agàh tabadamma, tanaŋàhà kular. 19 Tatsənà matsənay aŋa mazlazliŋ ŋgaha tatsənà kuda aŋa Zəzagəla kà Zəzagəla aŋa mabadatàma aya aw.* 20 Kà uwana tatak uwana apəh à atà kà aduwà ndzəda aŋatà. Agòd à atà kà: ‘Baŋa dza adəbani gudəŋ uwanay amiyaka bà tatak fəta adəbani kà, kədàw la matsahay la akur!’ 21 Azlatatak uwana tanəŋàŋ la abatà ararabàh atà la kaykay. Musa la gəl aŋha agòd: ‘Guba aza à gi, gəsukulay.’

22 Ama kà aŋkul kà kiya uwanay aw, akul kà kazàw vok à slaka gudəŋ uwaga à uwana sləm aŋha Siyon, la abatà gudəŋ aŋa Zəzagəla uwana la sifa. Tazalalla Urusalima: Gudəŋ la zagəla la afik. Azlamalika aŋuvaw tahamà gay à vok la abatà, dza aslala vok aŋa matugway aw, dəmdadəm. 23 Akul la maham gay à vok aŋa azlabəza aŋa Zəzagəla la abà, uwana tahàb madəvaday, Zəzagəla adatsetser sləm aŋatà à wakità aŋa sifa aŋa azladza à abà. Kabəzàw à huma aŋatà uwana atà dziriga la huma Zəzagəla, ŋgaha Zəzagəla masla la uwana masla seriya aŋa azladza gesina. Ŋgaha apakatàla sətaka. 24 Kasàwwàŋ à slaka Yesu, kà masla la uwana Zəzagəla adfahàŋ makəs vok slawda

* 12:19 12.19 2Musa 19.16-22; 5Musa 5.22-27

mawga la azladza aya, Akul kazàw vok à waŋ kà makotsekw akul aŋiz aŋa Yesu, uwana apakà-kulla sətaka. Aŋiz uwaga apəh à anu lakəl aŋa tatak uwana aduwaŋ gesina, aŋiz aŋa uwana Abel apəh à anu.

²⁵ Tsa baŋa kiya uwanay kà: Dahàw haŋkəli, kakwesàwkà paŋaw aŋa Yesu aw. Zamana uwarà kà azladza takweska kà matsəb sləm à dza uwana apəhatàla mapəhay aŋa Zəzagəla la vədah. Kiya uwaga taβəzà dabaray kà matəfay la ŋgərpa la abà aw. Anu uwana mətsəb sləm à kuda aŋa Yesu, uwana asà à ahəŋ la zagəla aw, baŋa məkweska kà, mədàslala vok aŋa matəfay la abà aw. ²⁶ Zamana uwarà kà, maβadma aŋa Zəzagəla abəlàkàhà kutso, ama lagonay kà apəh à ahəŋ kà: ‘Asik tekula aya gədàβədfla gudəŋ à vok la zagəla babay.’ ²⁷ Gay uwaga: Asik tekula aya, apəhanula kà dèwdèw tatak uwana adahəŋ adàβəlaka vok, ŋgaha adàzahla, kà azlatatak uwana abəlaka vok aw aŋa madz à ahəŋ tsərəh à awtày.

²⁸ Kiya kà, kikay məgodf à Zəzagəla kà uwana avà à anu makoray uwana abəlaka vok aw. Məzləba Zəzagəla bokuba uwana akəsàl à gəl, məsləkaw, ŋgaha məhoy yewdi aŋha, ŋgaha mədaha sləray aŋha bokuba uwana ahədàl à adi. ²⁹ Hadfay gə kà, Zəzagəla uwana mədəval kudfa kà masla kà bokuba akəl, uwana abəβəh tatak uwana à gay, akəsà gəl aŋha aw.

13

Maday uwana akəs à Zəzagəla à gəl

¹ Akul uwana akul azladede la Kristu la abà, dàw à huma à gay la mawoy vok kà akul à akul. ² Avika akul aŋa makəs azladza anik aw, azladza anik tadəhəŋ kiya uwaga, takəs azlaməlok dza, ŋgaha azlaməlok dza uwaga kà azlamalika. Uwala tasəl atà aw. ³ Dzùgwàw lakəl aŋa azladza uwana la daŋay, gàw kà bokuba akul nna, la uwana kadzàw à ahəŋ gesina la slaka gà. Dzùgwàw babay lakəl aŋa azladza uwana tasà atà ŋgərpa, bokuba uwana kasàw ŋgərpa la slaka gà akul nna.

⁴ Kasaw gay lakəl aŋa mis la zil aŋha. Kak mis kazaɓ zil aw. Kak zil kadəhaha à gəl gaw babay aw. Sèlàw kà Zəzagəla adəcfah seriya à azladza uwana à gəl, tadəhəŋ kiya uwaga, ŋgaha adəcfah seriya à azladza mabilaga à gəl gesina.

⁵ Kawoyaw sili pəra aw. Delga kà tatak uwana kakoray asla akul, karabawwal la kəl, kà uwana Zəzagəla: ‘Kadāvika gi aw, gədàməlkala dƒikidiki aw.’ ⁶ Gay gà la uwaga, kəla uwabeyuwi awad vok à uda, kà kəla dza anik gami aŋa magoday kà:

‘Sufəl masla kà uwana azlaka gi,
Guba akəs gi, kà tatak anik aya aw.
Ma dza asik adəhəŋ aya ma?’[✠]

⁷ Dzùgwàw lakəl aŋa azladza uwana tadàla akul la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh. Terəŋa uwana tazəkulla gay Zəzagəla. Dzùgwàw lakəl aŋa madz à ahəŋ aŋatà la mamətsay aŋatà uwana tamàts. Dɪŋàw gəl à Zəzagəla à vok bokuba aŋatà uwana tadɪŋal gəl à vok. ⁸ Bokuba Yesu uwana dagay uwarà, lakana bay bə masla,

✠ 13:6 13.6 Mahabay 118.6

masla aya adàbədla vok aw, adàdza à ahəŋ uwaga aŋa tsəràh à awtày. ⁹ Dahàw hančkəli kà uwana azlatsəhay dza anik tapahla azlatatak anik ala gərgər. Zlahaw tadàzakulla tetəvi à adi. Tadàgəday: ‘Nəfaw azlatatak anik la azlamapəhay anik lakəl aŋa mazuw tatak may, kà ləv aŋkul aŋa magay ndzəfa ndzəfa.’ Kadàtsəbaw sləm à uwana tadapəhay aw, kà uwana uwaga kà mapəs gay vok aŋa Zəzagəla, uwana adzadzəŋ ləv aŋa azladza ala kà uwaga kà la tatak may aw. Akəs vok, kà apaka vok kiya uwanay: Azladza uwana tanəfa mapəhay kà madegolay tatak may kà, tadàbəza tatak delga gə aŋa mapəhay uwaga tetuwa aw.

¹⁰ Yesu Kristu avà vok aŋha deyday, tekedika azlaməna mav tatak à Zəzagəla aŋa azla Yahudiya, uwana takədàhàh tatak la gày lukut la aku kà, mav vok aŋa Yesu uwana avà vok aŋha kà, akəs à atà vok aw. ¹¹ Kasəlaw ndzer kà, baŋa məŋga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla aŋa azla Yahudiya ats aŋiz kà aŋa mav à Zəzagəla kà, adà à gày, kà la aŋiz la ahəl pəra, à slaka tsikasla kaykay gə, ŋgaha gəl sləb gə uwana kà tazəb à uda la huɸ gudəŋ kà madla matəl gay. ¹² Yesu kà kiya uwaga babay à uwana takəd à lig gudəŋ Urusalima à uda. Kiya uwaga asà ŋgərpa bay la ahəl la adi kà masla aŋa mazəb tsakana à azladza lakəl ala la aŋiz aŋha. ¹³ Tsa baŋa kiya uwanay zlà kà, mədza à ahəŋ bokuba aŋa Yesu uwana adza à ahəŋ zlà, məhəd à uda à slaka aŋha. Ŋgaha tapəsew anu la slaka gə la masla. ¹⁴ Kà uwana anu la gudəŋ uwana adàdza à ahəŋ

aŋa koksikoksi aw. Məfà madzugway gami à gudəŋ aŋa Zəzagəla uwana à afik adàdza à ahəŋ aŋa koksikoksi. ¹⁵ Kità kà, məzləbà Zəzagəla aŋa koksikoksi, kà uwana Yesu adahəŋ kiya uwanay kà, mahabay uwana məzləbla kà apaka bokuba tatak uwana məkəfal. La dzəbà gà uwanay, gay gami adàzləb sləm aŋha koksikoksi la huma azladza. ¹⁶ Dahàw delga à azladza anik, vəhàw uwana kakoraw la azladza anik. Gay uwaga kà avika akul aw, kà uwana tsəhay mavày uwaga la uwana akəs à Zəzagəla à gəl.

¹⁷ Hòyàw yewdi aŋa azlaməŋga aŋkul, kəsàw gəl à vədah la huma aŋatà, kà uwana tafà akul sləm, kà uwana tadəpəhay lakəl aŋkul la huma Zəzagəla lakəl aŋa tatak uwana tanəfla akul. Baŋa kà, kəsàw gay aŋatà, tadəfah sləray aŋatà la marabay. Tsa baŋa kità aw kà, tadəgay la mapak ləv gà. Baŋa atà la mapak ləv gà kà, adəkəs akul vok tetuwa aw.

¹⁸ Dàw à huma à gay la madəv kudà à Zəzagəla kà masla aŋa mazlak anu. Məsəl kà seriya akəs anu deyday aw, məwoya madəhəŋ kà uwana delga koksikoksi pəra. ¹⁹ Uwana gənavà akul kayakay kà, dəvəw kudà à Zəzagəla, kà la masla aŋa mav à gi tetəvi kà mawul à slaka aŋkul katskats.

Gay makəd gəl gəl à ahəŋ

²⁰ Zəzagəla uwana av lapiya à azladza à ləv aŋatà à tsəh, awùlla Yesu à uda la mamətsay, adahəŋ bokuba məŋga aŋa masla manəŋla azlatuwaŋ, uwana afà anu sləm. Kà uwana aməts kà aŋami, anu azlatuwaŋ aŋha. Zəzagəla azəb aŋiz

aŋha, akəsà anu la vok slawda mawga, uwana adəv à gay aw. ²¹ Tsa baŋa kità kà, Zəzagəla avà à akul ndzəɗa, kà akul aŋa maɗàh uwana akəsàl à gəl, kà masla aŋa maɗàh sləray aŋha la anu la abà la ndzəɗa aŋa Yesu Kristu, kà anu aŋa mapakay bokuba uwana asal. Mazləbay aga la Yesu Kristu aŋa koksikoksi. Amen.

Ayyi makəɗ gəl à ahəŋ

²² Azladedə gulo, gətsetser akul wakità uwanay, kà madzərəɗàhàkulla, ŋgaha bay, gətsetser akul kà ŋuv pəra. Haɗay, gəgod à akul, kà akul aŋa makəs azlagay uwanay à gəl aŋkul.

²³ Səl̀aw kà, deda aŋkul Timotawus kà, aga la daŋay aya aw, tadùwal gəl adagay. Baŋa abəz gi à vok katskats kà, gədàdalla à awtày la tsəh, à mok uwana gədàda à awtày à slaka aŋkul.

²⁴ Dahàw ‘Ayyi’ gulo, à azlaməna manəŋla akul. Ŋgaha la azladza anik aŋkul babay. Azlaməna maɗiŋal gəl à Yesu à vok la gudəŋ Italiya taɗahakulla: ‘Ayyi’ babay.

²⁵ Vok mahamay aŋa Zəzagəla aga la akul gesina. Amen.

**Wakità Zəzagəla Wakitə Anja Makəs Vok
Slawda Mawga (Cameroun)
Matal: Wakitə Zəzagəla Wakitə Anja Makəs Vok
Slawda Mawga (Cameroun) (New Testament)**

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Matal)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

03efbf2f-98ca-5534-8610-0be3a8c4b974